

Teel võidule

ELi eelarvest inspireerituna korraldab klassitais Bratislava välisõpilasi seiklusterohke klassiekskursiooni läbi Euroopa

Euroopa Komisjon. Eelarve peadirektooraat

Käsikiri on valminud augustis 2013

Euroopa Komisjon ega ükski tema nimel tegutsev isik ei vastuta käesolevas trükises esitatud teabe võimaliku kasutuse eest.

Kaane kujundus: François Duprat ja Rudi Miel © Euroopa Liit

Väljaande autorid François Duprat ja Rudi Miel tänavad Euroopa Komisjoni eelarve peadirektooraati abi eest loo stsenaariumi koostamisel.

***Europe Direct on teenistus, mis aitab leida vastused
Euroopa Liitu käsitlevatele küsimustele***

Tasuta infotelefon: (*)

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Antav teave on tasuta nagu ka enamik kõnesid (v.a mõne operaatori, hotelli ja telefonikabiini puhul).

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab internetist Euroopa serverist (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2014

ISBN 978-92-79-33213-5

doi:10.2761/70577

© Euroopa Liit, 2014

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

Printed in Belgium

Bratislava, Slovakkia

Eelarve haldamine ei ole lihtne.
Olete seda ehk juba kogenud
taskurahaga, mida vanemad teile
annavad.

Minu isa ütleb, et Euroopa on üks suur raharaiskaja!

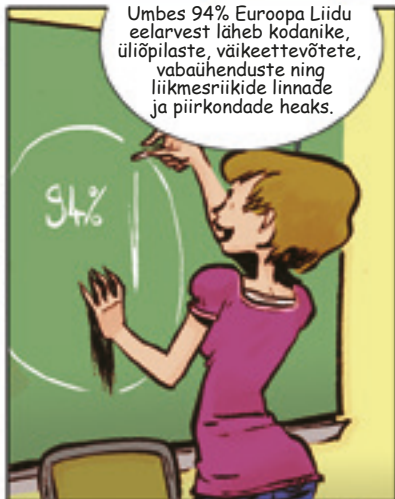
On tõsi, et Euroopat kritiseeritakse palju ...

... aga arvestades seda, et raha kasutatakse igal aastal ligi 280 000 projektile, kontrollitakse seda väga hoolikalt. Pettusi on alla ühe protsendi.

Umbes 94% Euroopa Liidu eelarvest läheb kodanike, üliõpilaste, väikeettevõtete, vabahenduste ning liikmesriikide linnade ja piirkondade heaks.

Inimesed saavad otsest kasu Euroopa Liidu rahastatud projektidest mitmes valdkonnas: transport, toiduohutus, üliõpilaste liikuvus, keskkonnakaitse jne.

Jätkame audiovisuaalruumis, mille ma reserveerin tunni teiseks osaks.

Mina tahaksin teada, kuidas nad kogu seda raha kulutavad.

Kas keegi võiks meile mõne näite tuua?

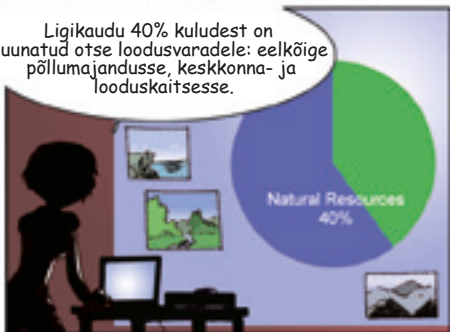

Hmm, maanteede ja muu sellise ehitamiseks ... Suurtele ehitusprojektidele, millest kõik räägivad ...

Taristutööd moodustavad ainult osa kogu elarvest.

Ligikaudu 40% kuludest on suunatud otse loodusvaradele: eelkõige põllumajandusse, keskkonna- ja looduskaitseks.

Euroopa Liit tegutseb ka paljudes muudes valdkondades: õigus, humanitaarabi, julgeolek ja inimõigused. Projektide välimisel lähtutakse peamiselt nende kasulikkusest kõikide Euroopa kodanike jaoks.

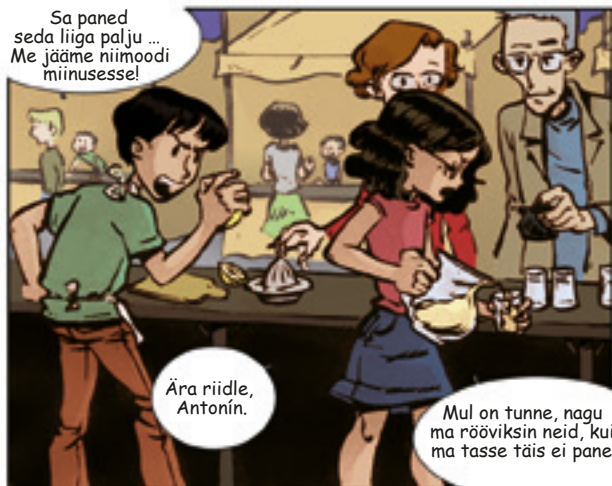

Kas sooviksite kõike seda ise näha? Meie tuleviku-Euroopa olümpiamängude taotlus kiideti heaks! Veedame paar päeva külas, mis katsetab Euroopa Liidu toetusel rohelise energia kasutamist. Palju õnne kõigile!

Teie ülesanne on välja mõelda, kuidas me maksame oma reisi eest Hispaaniasse.

Järgmine päev

DRIIIIING

Aitäh kõigile abi ja toetuse eest. Laad oli väga edukas.

Ma arvan, et meie matemaatikaekspert ja laekur Jonathan võib väga rahul olla.

Miks? Kas tema saab meie raha endale?

Miloš, Jonathan pakkus end vabatahtlikuks.

Sind ei olnud kusagil näha, kui pärast laata oli vaja koristada ...

Me saime kenakese kasumi, aga meie eelarve on ikka väike ... Me peame teatavaid otsuseid langetama ...

Nii et on tulnud aeg teha valikuid. Millist transpordiviisi sa soovivad?

Jalgrattad?

Hulluks oled läinud või?! See on liiga kaugel!

Kuna meil on nüüd raha, siis võiksime ju autod rentida!

Just, ning ööbime lossides ja sööme luksuserestoranides?! Sel juhul ei jõua me kunagi Hispaaniasse!

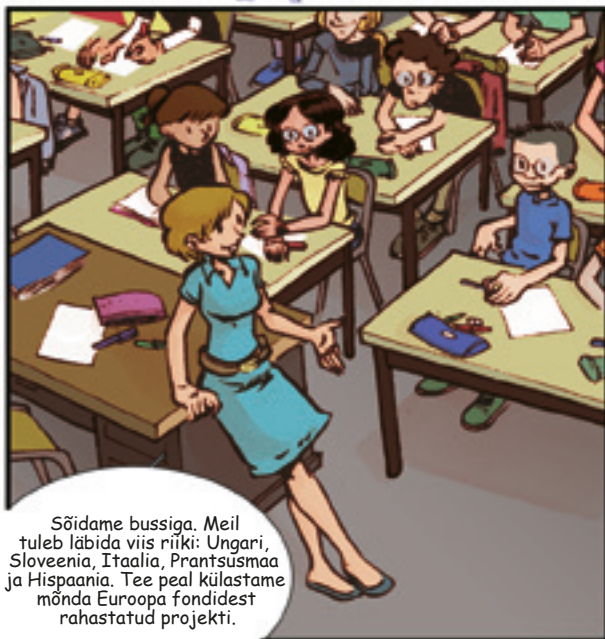

Meie laekur on rääkinud!

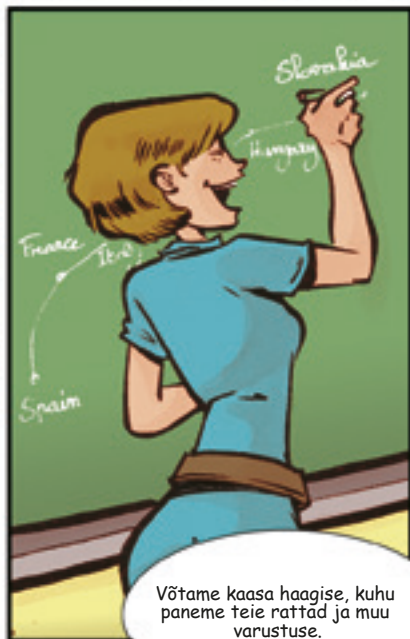
Töötame, Jonathan, reisida odavalt. Meid kõiki ootavad ees telkimine ja külmad dušid!

See on pikk reis. Peame koostama kulude nimekirja ja hoolega kontrollima, et me midagi ei unusta ... raha kaob märkamatu!

Sõidame bussiga. Meil tuleb läbida viis riiki: Ungari, Sloveenia, Itaalia, Prantsusmaa ja Hispaania. Tee peal külastame mõnda Euroopa fondidest rahastatud projekti.

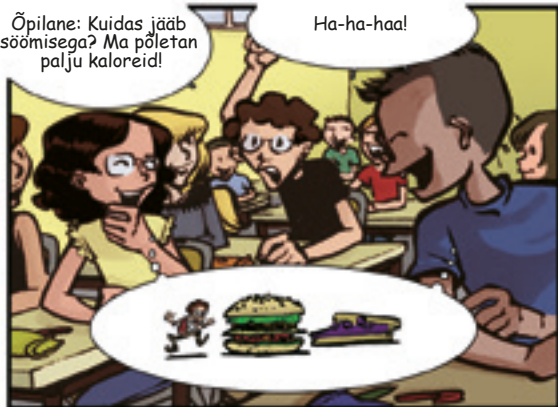

Võtame kaasa haagise, kuhu paneme teie rattad ja muu varustuse.

Jagunege väikestesse rühmadesse, üks iga riigi kohta, mida me külastame, ning hankige teavet võimalike ekskursioonide ja majutuskohtade kohta.

Õpilane: Kuidas jääb söömisega? Ma põletan palju kaloreid!

Ha-ha-haa!

Palume teie vanematel aidata ja meile midagi kaasa valmistada, Arno ... Muidu saame hakkama restoranide ja kámpingute abil ... Teeme ka ise süüa. Mõni teist oskab seda kindlasti.

Kui meil on kogu vajalik info olemas, tuleb meil teha valikud ...

See on väga hea praktiline harjutus. Saate paremini aru sellest, kui raske on liikmesriikidel Euroopa Liidu eelarvet koostada.

Igaüks kaitseb oma ideid ja projekte ... Kõikide nõusoleku saavutamine ei ole lihtne.

Nüüd, mil suvevaheaeg on käes, on aeg seiklusega alustada ...

Ole tubli, Antonín! Tule ühes tükis tagasi! Mõtle enne järele, kui midagi teed ... Emmele musi ka?

Olgu, aga tee kiiresti!

Kas kõik klapib, Jonathan? Sa oled endale päris suure vastutuse võtnud!

Ärge muretsege, kõik on kontrolli all!

Hei, Antonín! Hoi a mulle bussis enda kõrval kohta!

Kes see kena tüdruk on, Antonín? Sa ei ole meile temast midagi rääkinud!

Emma, kas sa ei peaks minema hakkama?

Läks lahti, lapsed! Esimene peatus: Budapest ... Teater ootab meid!

Teater, pähh!
Pole just suurem asi algus meie reisele!

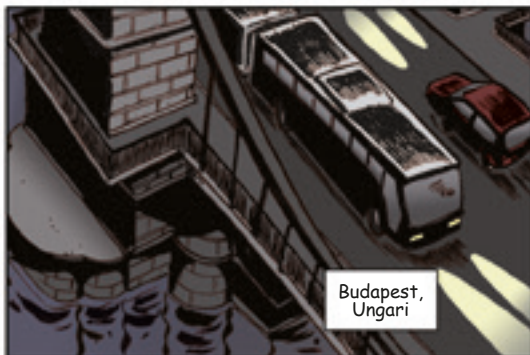
Kas soovid ka? Mu ema tegi need ...

Aitäh, mul on jube nälg!

Ossa, sa sööd kahe eest, Arno!

Budapest,
Ungari

Budapesti kesklinn,
kaks tundi hiljem.

Plaks-plaks-plaks ...!

See oli tõesti vahva!

Ma arvasingi, et see teile meeldib! Mul on veel üks üllatus: me sööme teatri restoranis koos näitlejatega guljašši!

Ma olen nälgjane!

Üllatus, üllatus!

Meil on hea meel tervitada teid oma teatris! Saime Euroopa Liidult raha, et meil oleks võimalik pakkuda tölget nendele teatrikülastajatele, kes ei oska ungari keelt.

Nii et teil ei olnud etenduse ajal igav?

Mitte sugugi! See oli väga fore!

Kas näitleja olla on raske? Kuidas te suudate kogu teksti meelde jätta?

See on näitlejate hästi varjatud saladus - selleks puhuks, kui meil läheb tekst meelest ära, on lava alla peidetud etteütaja ...

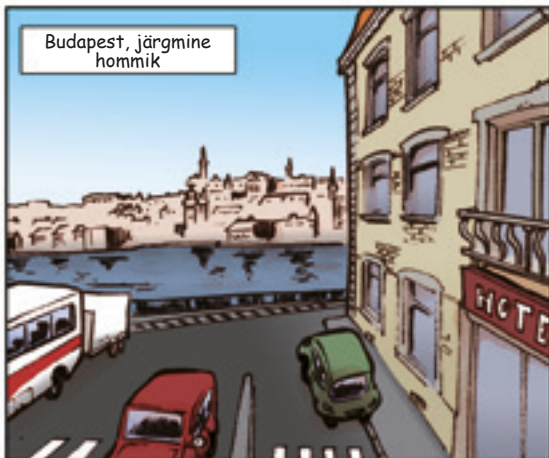

Kas te olete siin igal õhtul?

Jah. Nüüd, mil keelebarjääri enam pole, oleme saavutanud üha suuremat edu. Meil on võimalus oma kultuuri edendada. Inimesed tulevad kaugelt ja lähemalt meid vaatama ... Varem oli meie olukord päris keeruline ...

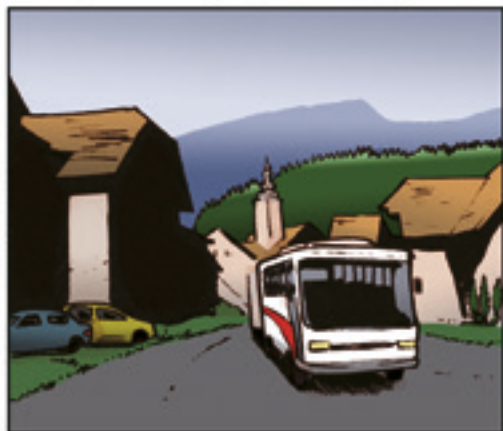

Slovenia

Lahkusime just Sloveeniast, lapsed. Nüüd oleme Itaalias. Hotell ei ole kaugel.

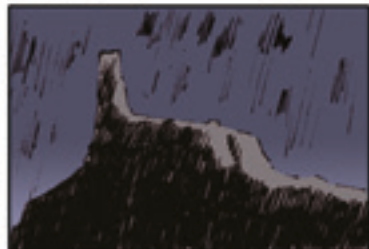
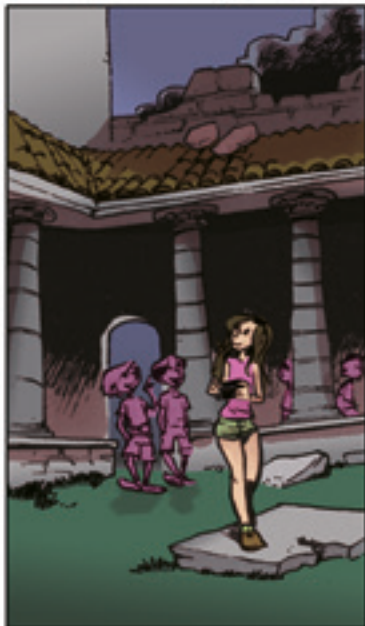
Slovenia? See kõlab nagu Slovakkia, aga need on kaks erinevat riiki, eks ole?

Jah, need mõlemad on ELi riigid.

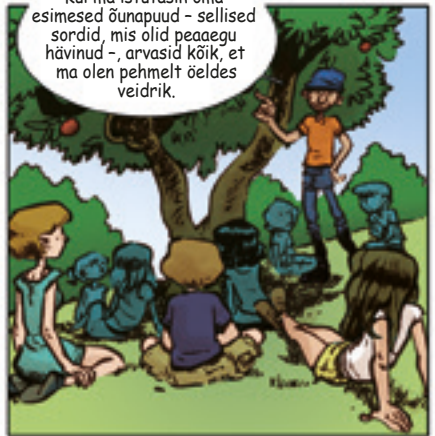

Selliseid viljapuid ei näe just tihti.

Kui ma istutasin oma esimesed õunapuud - sellised sordid, mis olid peaaegu hävinud -, arvasid kõik, et ma olen pehmelts öeldes veidrik.

Aga nüüd tuleb rahvas kogu maailmast minult noori puid ostma ... Minu puuviljadest ei saa inimestel kunagi küllalt.

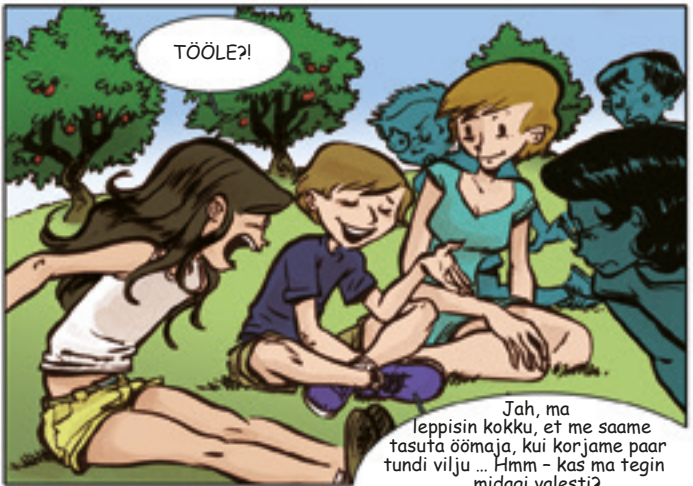
Arno, sul peaks häbi olema! Kes sul lubas?

Ha-ha-haa!

Ei, ta teeb täiesti õigesti! Korjake lihtsalt mahakukunud vilju ja tundke neist rõõmu.

Hiljem näitan ma teile küüni, kus te täna magate ... Pärast seda võite kõik tööle hakata.

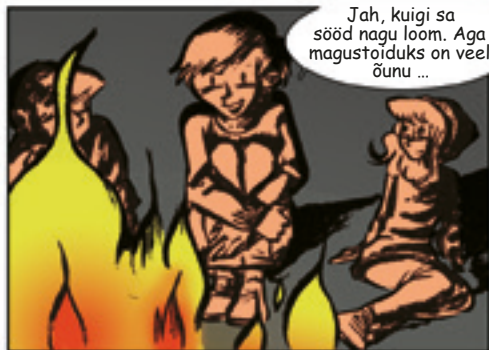
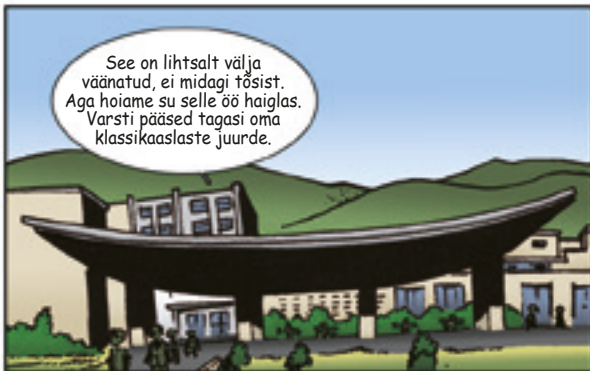
TÖÖLE?!

Jah, ma leppisin kokku, et me saame tasuta öömaja, kui korjame paar tundi vilju ... Hmm - kas ma tegin midagi valesti?

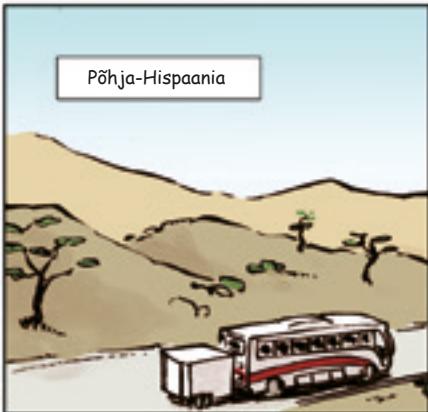
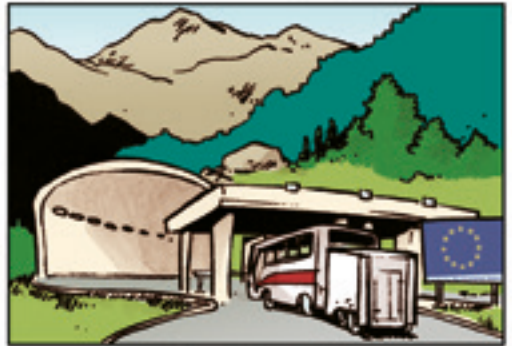

Tere tulemast teile kõigile! Bienvenue à tous! Bienvenidos a todos! Kõige suurema punktrisumma kogunud võistkond korraldab järgmise noorteolümpia.

Tänu Euroopa Liidu toetusele katsetame uusi keskkonnasõbralikumaid tehnoloogiasid. Me ehitame siin tulevikku!

... teie viimane ülesanne on matemaatika valdkonnast. Isegi kui te ei halda ELi rahasid, peate kandma hoolt oma eelarve eest. Peate õppima, kuidas kavandada kulutusi ja viia need tasakaalu oma sissetulekuga.

Aga nüüd teie ülesandest ... ELi eelarvest aidatakse töötuid noori piirkondades, kus tööpuuduse tase on üle 25%. Euroopas on selliseid 270 piirkonda. EL kavatses laiali jagada 3 miljardit eurot. Mitmele riigile seda abi antakse? Milline riik saab kõige rohkem?

Ärge muretsege! Mägimajakesse on paigaldatud WiFi ja mobiilide abil saate kätte kõik vajalikud andmed. Kõige suurema punktrisumma kogunud võistkond korraldab järgmise noorteolümpia.

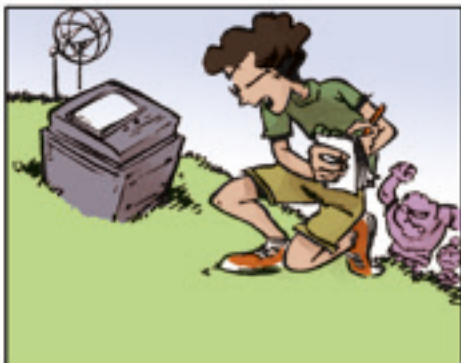

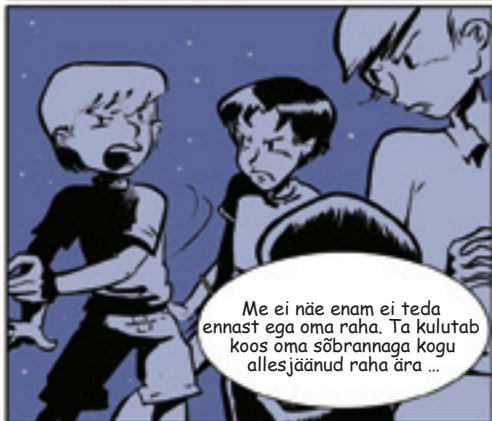

JONATHAN! KAS SA KUULED MEID?

Ma olen täitsa mures.
Midagi on valesti ...
nendega pidi midagi
juhtuma. Kell on
peaaegu kolm öösel ...

Küll me nad üles leiame!
Politsei jõudis ka
kohale.

Auh, auh, auh

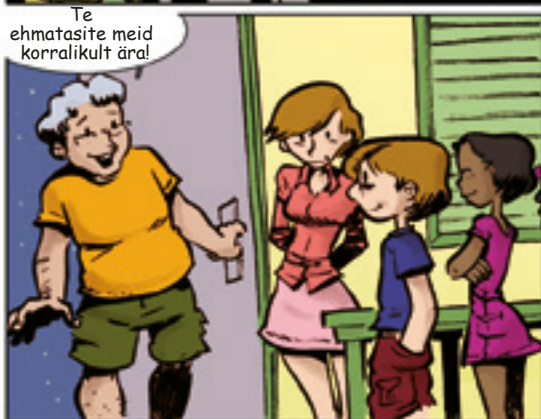

ELENA??
¿HOLA??

ELE ...

Mängi ja õpi Euroopa Liitu paremini tundma!

Miks mitte kontrollida õpitut ja mängida Internetis mängu „Euroopat avastama!“?

Küllasta veebisaiti europa.eu/europago/explore

Leiad huvitavaid fakte Euroopa Liidu kõikide liikmesriikide kohta ja õpid neid riike paremini tundma. Seal on ka palju mängu ja viktoriine!

europa.eu/kids-corner

KUST SAAB ELI VÄLJAANDEID?

Tasuta väljaanded:

- üksikexemplarid: EU Bookshopi kaudu (<http://bookshop.europa.eu>);
- rohkem eksemplare ning plakatid ja kaardid: Euroopa Liidu esindustest (http://ec.europa.eu/represent_et.htm), delegatsioonidest väljaspool ELi (http://eeas.europa.eu/delegations/index_et.htm), kasutades Europe Direct'i teenistust (http://europa.eu/europedirect/index_et.htm) või helistades infotelefonile 00 800 6 7 8 9 10 11 (kõikjal ELis helistades tasuta) (*).

(*) Antav teave on tasuta nagu ka enamik kõnesid (v.a mõne operaatori, hotelli ja telefonikabiini puhul).

Tasulised väljaanded:

- EU Bookshopi kaudu (<http://bookshop.europa.eu>).

Tasulised tellimused:

- Euroopa Liidu Väljaannete Talituse edasimüüjate kaudu (http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm).

Meil oli lõbus ELi eelarve kohta teadmisi saada, aga rohkem teavet ELi finantsplaneerimise ja eelarve kohta leiab aadressil <http://ec.europa.eu/budget>

Proovige ka viktoriini ja ristsõna lahendada: <http://goo.gl/hAQ6cQ>

Veebilehed ja e-kirjad on kaugel minevik, mina kasutan ainult Facebooki ...

ELi eelarve on ka suhtlusmeedias: Facebook: <https://www.facebook.com/EUBudget>
Twitter: https://twitter.com/EU_Budget/
Google+: <http://goo.gl/wXZrq>
ELi eelarve kohta on videod ka Youtube'is: <http://goo.gl/nAXoPO>

